

بررسی رابطه بین شهرت حسابرِس با مدیریت کفایت سرمایه بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

داریوش جاوید^۱، محمداحمدی چگنی^۲

^۱ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه بین شهرت حسابرِس با مدیریت کفایت سرمایه بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. پژوهش حاضر جهت بررسی رابطه متغیرهای پژوهش در دوره زمانی ۱۳۹۰-۱۳۹۵ انجام شده است. جامعه مطالعاتی شامل بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که تعداد ۱۴ بانک انتخاب شدند. سپس متغیرهای پژوهش مورد شناسایی قرار گرفته و جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات، از داده های به دست آمده از نرم افزار های رهاورد نوین و برای محاسبه متغیرهای پژوهش از نرم افزار Excel استفاده شده است. این داده ها جهت آزمون فرضیه توسط نرم افزار spss۱۹ و Eviews۷ به کمک آمارهای توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج حاصل از پژوهش بیانگر این واقعیت است که بین شهرت حسابرِس و مدیریت کفایت سرمایه در بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود ندارد.

واژه های کلیدی: شهرت حسابرِس، مدیریت کفایت سرمایه، بورس اوراق بهادار

۱. مقدمه

از جمله مسائل مهم در صنعت بانکداری، احتمال ورشکستگی و ناتوانی بانک ها در انجام تعهدات مالی ایجاد شده است که با شدت گرفتن روند خصوصی سازی و دور شدن نظام بانکی از فضای امن مالکیت دولتی، بانک ها را با چالشی بزرگ در زمینه ادامه فعالیت های خود مواجه ساخته است. در این راستا، اولین و مهم ترین عاملی که می تواند بانک ها را در مقابل خطرهای ناشی از ورشکستگی و ناتوانی مصون سازد، وجود عامل نسبت کفایت سرمایه به دارایی های بانک است. نسبت کفایت سرمایه حاصل تقسیم سرمایه پایه شامل سرمایه اصلی و سرمایه تکمیلی بر مجموع دارایی های موزون شده به ضرایب ریسک بر حسب درصد است. نسبت کفایت سرمایه یک شاخص کلیدی در تحلیل وضعیت بانک به شمار می رود که با توجه به آن می توان متوجه شد که دارایی های بانک تا چه حد در سبب مناسبی سرمایه گذاری شده و از لحاظ ریسک و به کارگیری سرمایه در دارایی های مختلف از وضعیت مناسبی برخوردار است. هم اکنون، اعمال مدیریت بر روی شاخص مهم نسبت کفایت سرمایه از سوی بانک ها جدای از اهمیت ابعاد مقرراتی و احتیاطی، به یکی از شاخص های مهم برای ارزیابی وضعیت مالی بانک ها در سطح ملی تبدیل شده و در تنظیم مرادفات بین المللی مؤثر است. از طرف دیگر، برآورده ساختن سود مورد انتظار سهامداران و حفظ قیمت سهام بانک ها در بازارهای رقابتی نیازمند نگرش و اقدامات بسیار جدی تری در زمینه حصول شاخص های مطلوب فعالیت است که از آن میان، نسبت کفایت سرمایه از اهمیت به مراتب بیشتری برای سهامداران و سایر سرمایه گذاران بانکی برخوردار است. [۱]

از طرفی به دنبال رسوایی های مالی شرکت ها و بحران های مالی طی دو دهه اخیر، انگشت اتهام تا حدودی به سمت حسابرسان و کیفیت حسابرسی نشانه رفته است. در ایران نیز پس از کشف تقلب بانکی ۱۳۹۰، برخی کارشناسان ادعای شکست حسابرسی را مطرح کردند [۲]

بن ستون^۱ (۱۹۷۵) اعتقاد دارد که اهمیت کسب شهرت، انگیزه ای قوی برای حفظ استقلال توسط حسابرسان است. هرگونه مصالحه بر سر استقلال حسابرسان منجر به از دست رفتن محبوبیت و در نتیجه تضعیف بازار خدمات حسابرسی می شود.

۲. پیشینه پژوهش

پاتریک ون روی^۲ (۲۰۰۳) رابطه بین بانک ها را با استفاده از اطلاعات موجود بانک های فعال هفت کشور کانادا، فرانسه، ایتالیا، ژاپن، سوئد، انگلستان و آمریکا، در سال های ۱۹۸۸ تا ۱۹۹۵ بررسی کرد و نشان داد که ارتباط معکوس بین تغییرات در نسبت کفایت سرمایه و نسبت ریسک اعتباری بانک های مورد بررسی وجود دارد. [۳]

مگنیس و امانوئل^۳ (۲۰۱۷) پژوهشی با عنوان "رابطه بین شهرت حسابرس، مدیریت سود و مدیریت کفایت سرمایه" به انجام رساندند. در این پژوهش تاثیر شهرت حسابرس بر مدیریت سود و مدیریت کفایت سرمایه با استفاده از مدل بحران مالی ۲۰۰۸ بررسی شده است. نتایج این پژوهش نشان دهنده رابطه بین شهرت حسابرس با مدیریت سود و مدیریت کفایت سرمایه به صورت مجزا بوده است. [۴]

^۱ - Beneston

^۲ . Patrick, V. R.

^۳ . Magnis & Emmanuel

حیدری (۱۳۸۵) رابطه بین نسبت کفایت سرمایه و چهار متغیر مالی شامل نسبت ریسک اعتباری، نسبت سودآوری، اندازه بانک و نسبت سپرده به تسهیلات را در سیستم بانکی ایران طی سال های ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۴ بررسی کرد و نتیجه گرفت که بین نسبت کفایت سرمایه و متغیرهای مالی، رابطه معنادار و معکوسی وجود دارد و این در حالی است که تأثیر تغییرات نسبت ریسک اعتباری بانک ها بر نسبت کفایت سرمایه کمتر از تأثیر سایر متغیرهای مالی است. [۵]

جری و مایکل^۴ (۲۰۰۹) ارتباط حجم کاری بالا و کیفیت حسابرسی را بررسی کردند. نتایج سازگار است با این موضوع که حجم کاری بالا کیفیت حسابرسی بالایی را ایجاد می کند. به طور خاص، این مهم، برای موسسات بزرگتر برای رسیدن به کسب و کار موفق بسیار محتمل است و صاحبکاران موسسات بزرگ انگیزه ی کمتری به مدیریت سود نشان می دهند. آنان اشاره می کنند که اگر چه شواهد قابل قبولی مبنی بر بالا بودن کیفیت حسابرسی در موسسات حسابرسی بزرگتر، وجود دارد این به این معنی نیست که ادعا کنیم در موسسات کوچکتر کیفیت حسابرسی پایین وجود دارد. [۶]

چن و هسو^۵ (۲۰۰۹) برای بررسی اینکه آیا ارتباط مثبتی بین اندازه حسابرسی و کیفیت حسابرسی وجود دارد و بررسی رابطه بین کیفیت حسابرسی و حق الزحمه حسابرسی، کیفیت حسابرسی را از سرمایه انسانی (تحصیلات، تجربه، گواهی، آموزش، تلاش) استخراج کردند و اندازه حسابرسی را در سه سطح (بزرگ، متوسط، کوچک) تجزیه کردند. آنها یافتند که رابطه مثبتی بین اندازه حسابرسی و کیفیت حسابرسی موسسات بزرگ حسابرسی نسبت به موسسات کوچک حسابرسی وجود دارد، اما این تفاوت در مورد موسسات حسابرسی متوسط نسبت به کوچک صدق نمی کند. همچنین آنها بین کیفیت حسابرسی و حق الزحمه حسابرسی موسسات بزرگ حسابرسی نسبت به موسسات کوچک حسابرسی رابطه مثبت بالایی یافتند، اما این موضوع بین موسسات حسابرسی متوسط و کوچک تفاوتی ندارد. در هر صورت شواهد تجربی آنها از اندازه حسابرسی به عنوان مبنایی برای اندازه گیری کیفیت حسابرسی حمایت می کند و نشان می دهد که موسسات بزرگ حسابرسی با کیفیت حسابرسی بالا، حق الزحمه اضافی دارند. [۷]

۳. فرضیه و مدل رگرسیونی پژوهش

❖ **فرضیه پژوهش:** بین شهرت حسابرس و مدیریت کفایت سرمایه در بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود دارد.

مدل فرضیه پژوهش:

$$\text{Capital Adequacy Management}_{i,t} = \alpha + \beta_1 \text{ Auditor Reputation}_{i,t} + \beta_2 \text{ Bank Size}_{i,t} + \beta_3 \text{ Growth}_{i,t} + \beta_4 \text{ Total Loans}_{i,t} + \beta_5 \text{ Leverage}_{i,t} + \beta_6 \text{ Change in Cash Flows}_{i,t} + \beta_7 \text{ MTBR}_{i,t} + e_{i,t}$$

(مگنیس و امانوئل ۲۰۱۷). [۸]

۴. روش پژوهش

پژوهش علمی عبارتست از یک روش گام به گام، منطقی، منظم و دقیق برای شناسایی مشکلات، گردآوری داده ها، تجزیه و تحلیل داده ها و استنتاج های معتبر از آنها می باشد. از این رو پژوهش علمی صرفاً مبتنی بر تجربه یا برداشت های شخصی و

^۴ . Jere & Michael

^۵ . Chen & Hsu

درک مستقیم نیست، بلکه هدفمند و دقیق است پایه هر علمی روش، ارزش و اعتبار قوانین هر علمی، به روش شناختی مبتنی است که در آن علم بکار می رود. منظور از روش شناسی پژوهش، شیوه انجام پژوهش است که مشخص کننده روشهای بکار گرفته شده در بررسی موضوع و دستیابی به نتایج در عمل و اجرا می باشد. دشوارترین گام در فرآیند پژوهش، مشخص کردن مساله مورد مطالعه است. نخست آنکه درباره یک چیز، یک مانعی یا یک موقعیت مبهم تردید وجود دارد، تردیدی که نیازمند پژوهش است. در هر پژوهش ابتدا باید نوع، ماهیت، اهداف پژوهش و دامنه آن معین شود تا بتوان با استفاده از قواعد و ابزار واز راه های معتبر به واقعیت دست یافت. این پژوهش بر مبنای هدف از نوع پژوهش های کاربردی است. پژوهش های کاربردی به سمت کاربرد عملی دانش هدایت می شود، هم چنین پژوهش حاضر، از نظر ماهیت و روش در زمره پژوهش های توصیفی-همبستگی قرار می گیرد. پژوهش های همبستگی شامل کلیه ی پژوهش هایی است که در آنها سعی می شود. رابطه ی میان متغیرهای مختلف با استفاده از ضریب همبستگی تعیین شود. مدل رگرسیونی مورد استفاده از نوع مدل رگرسیونی چند متغیره می باشد.

۵. روش اندازه گیری متغیرها

متغیر وابسته:

مدیریت کفایت سرمایه:

در این پژوهش برای اندازه گیری مدیریت کفایت سرمایه از نسبت کفایت سرمایه استفاده می شود که به صورت زیر خواهد بود:

سرمایه مناسب و کافی یکی از شرایط لازم برای حفظ سلامت نظام بانکی است و هریک از بانکها و موسسات اعتباری برای تضمین ثبات و پایداری فعالیت های خود باید همواره نسبت مناسبی را میان سرمایه و ریسک موجود در دارایی های خود برقرار کند. کارکرد اصلی این نسبت حمایت بانک در برابر زیانهای غیرمنتظره و نیز حمایت از سپرده گذاران و اعتباردهندگان است. کفایت سرمایه براساس تعریفی که در آیین نامه کفایت سرمایه مطرح شده، "حاصل تقسیم سرمایه پایه به مجموع دارایی های موزون شده به ضرایب ریسک برحسب درصد" است. سرمایه بانک و دارایی ها دو مولفه اصلی تعیین نرخ کفایت سرمایه در بانک هستند.

سرمایه پایه

= نسبت کفایت سرمایه

دارایی های موزون شده به ضرایب ریسک

اجزای دارایی‌های موزون شده بر ریسک بانک‌ها نیز، شامل مواردی به شرح زیر است:

ضریب ریسک	شرح
-	موجودی نقد
-	سپرده قانونی
۲۰	مطالبات از بانک مرکزی
-	مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری
-	مطالبات از دولت
۱۰۰	اوراق مشارکت دولتی
۱۰۰	سرمایه‌گذاری در سهام
۱۰۰	حساب‌های دریافتی
۵۰	وام‌ها و تسهیلات اجاره به شرط تملیک و تسهیلات مسکن
۱۰۰	سایر وام‌ها و تسهیلات پرداختی و مطالبات
۱۰۰	خالص دارایی‌های ثابت و سرقفلی
۱۰۰	سایر دارایی‌ها
۱۰۰	تضمین اوراق مشارکت بخش غیر دولتی (مشمول ضریب ۵۰ درصد)
۱۰۰	تعهدات بابت ضمانت نامه‌های صادر شده (مشمول ضریب تبدیل ۲۰ درصد)
۲۰	تعهدات بابت اعتبارات اسنادی صادر شده (مشمول ضریب تبدیل ۲۰ درصد)
۵۰	سایر تعهدات
	دارایی‌ها و تعهدات موزون شده بر حسب ریسک

متغیر مستقل:

شهرت حسابرس

در این پژوهش شهرت حسابرس به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است که به عنوان یک متغیر موهومی در نظر گرفته می‌شود. سازمان حسابرسی و موسسه حسابرسی مفید راهبر به عنوان مؤسسه بزرگ و دارای اعتبار و شهرت بالا (درجه ۱) و در مقابل سایر مؤسسات حسابرسی (مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی)، که اندازه آن‌ها نسبت به سازمان حسابرسی کوچک‌تر است، به عنوان مؤسسات دارای اعتبار و شهرت پایین (درجه ۲) در نظر گرفته می‌شود. در صورتی که حسابرس شرکت صاحبکار در طی دوره پژوهش، سازمان حسابرسی و موسسه مفید راهبر بوده باشد، مقدار متغیر مجازی شهرت حسابرس برابر با یک و در غیر این صورت مقدار آن برابر با صفر در نظر گرفته می‌شود. [۹]

متغیرهای کنترلی:

اندازه بانک (Bank Size): لگاریتم طبیعی دارایی های بانک

$$\text{Bank Size} = \ln(\text{assets})$$

رشد (Growth): تغییرات دارایی ها به دارایی های اول دوره

$$\text{Growth} = \frac{\Delta \text{دارایی ها}}{\text{دارایی های اول دوره}}$$

نسبت کل وام ها (Total Loans): کل وام های پرداخت شده به دارایی های اول دوره

$$\text{Total Loans} = \frac{\text{کل وام های پرداخت شده}}{\text{دارایی های اول دوره}}$$

اهرم مالی (Leverage): کل بدهی ها به کل دارایی های پایان دوره

$$\text{Leverage} = \frac{\text{ارزش دفتری بدهی ها}}{\text{ارزش دفتری دارایی ها}}$$

تغییرات در جریان نقدی (Change in Cash Flows): جریان نقدی عملیاتی پایان دوره منهای جریان نقدی عملیاتی ابتدای دوره تقسیم بر دارایی های ابتدای دوره

$$\text{Change in Cash Flows} = \frac{\text{جریان نقدی عملیاتی ابتدای دوره} - \text{جریان نقدی عملیاتی پایان دوره}}{\text{دارایی های اول دوره}}$$

نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری (MTBR): ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به علاوه ارزش دفتری بدهی ها تقسیم بر کل دارایی های ابتدای دوره

$$\text{MTBR} = \frac{\text{ارزش بازار حقوق صاحبان سهام} + \text{ارزش دفتری بدهی ها}}{\text{کل دارایی های ابتدای دوره}}$$

(مگنیس و امانوئل ۲۰۱۷)

۷. تجزیه و تحلیل داده ها

۷-۱ آزمون نرمال سازی متغیر وابسته پژوهش

آن جایی که نرمال بودن متغیر وابسته به نرمال بودن باقیمانده های مدل می انجامد؛ لازم است قبل از برازش مدل ، نرمال بودن آن کنترل شود.

جهت آزمون فرض بالا از آزمون کلموگروف- اسمیرنوف استفاده شده است. در این آزمون هر گاه سطح معناداری کمتر از ۰.۰۵ باشد فرض صفر در سطح ۰.۰۵ اطمینان رد می شود؛

جدول ۱: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف (K-S) برای متغیرهای وابسته پژوهش	
مدیریت کفایت سرمایه	
۸۳	تعداد
۰.۲۶۸۲	میانگین
۰.۱۴۶۶۶	انحراف معیار
۰.۱۲۸	قدر مطلق انحراف معیار
۰.۱۲۸	بیشترین انحراف معیار مثبت
-۰.۰۷۴	بیشترین انحراف معیار منفی
۱.۱۶۵	کلموگروف اسمیرنوف
۰.۱۳۳	سطح معناداری

بر اساس مقادیر ارائه شده جدول (۱) از آنجایی که مقادیر سطح معناداری برای مدیریت کفایت سرمایه بعنوان متغیر وابسته پژوهش برابر با ۰.۱۳۳ می باشد و بیشتر از ۰.۰۵ است؛ بنابراین فرض صفر مبنی بر نرمال بودن متغیرها تایید و داده های این پژوهش از توزیع نرمال برخوردارند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۷-۲ آزمون پایایی متغیرها (ریشه واحد)

آزمون ریشه واحد یکی از معمول ترین آزمون هایی است که امروزه برای تشخیص پایایی متغیرها مورد استفاده قرار می گیرد. آزمونی که در این پژوهش برای بررسی پایایی متغیرها مورد استفاده قرار گرفته است، عبارت اند از آزمون لوین لین و چو که در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲: بررسی پایایی متغیرها		
سطح معنی داری	آماره لوین، لین و چو	
۰,۰۰۰۰	-۸,۶۸۳۸۸	مدیریت سود

۰,۰۰۰۰	-۱۱,۱۳۹۱	شهرت حسابرس
۰,۰۰۰۰	-۲۰,۳۴۰۱	اندازه بانک
۰,۰۰۰۰	-۱۲,۸۶۴۶	رشد
۰,۰۰۰۰	-۳,۷۷۷۷۱	نسبت کل وام ها
۰,۰۰۰۰	-۲۲,۰۱۶۲	اهرم مالی
۰,۰۰۰۰	-۱۸,۴۵۸۸	تغییرات در جریان نقدی
۰,۰۰۰۰	-۱۱,۶۵۸۹	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری

نتایج جدول (۲) نشان دهنده این است؛ با توجه به این که p-value برای تمامی متغیرها کمتر از ۵ درصد می باشد، لذا نتایج آزمون بیانگر پایا بودن این متغیرها است.

۳-۷ آزمون فرضیه پژوهش

❖ **فرضیه پژوهش:** بین شهرت حسابرس و مدیریت کفایت سرمایه در بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود دارد.

این فرضیه با استفاده از مدل زیر به صورت داده های پانل برآورد می شود و در صورتی که ضریب β_1 در سطح اطمینان ۹۵٪ معنی دار باشد مورد تأیید قرار خواهد گرفت.

$$\text{Capital Adequacy Management}_{i,t} = \alpha + \beta_1 \text{ Auditor Reputation}_{i,t} + \beta_2 \text{ Bank Size}_{i,t} + \beta_3 \text{ Growth}_{i,t} + \beta_4 \text{ Total Loans}_{i,t} + \beta_5 \text{ Leverage}_{i,t} + \beta_6 \text{ Change in Cash Flows}_{i,t} + \beta_7 \text{ MTBR}_{i,t} + e_{i,t}$$

برای این که بتوان مشخص نمود که آیا استفاده از روش داده های پانل در برآورد مدل مورد نظر کارآمد خواهد بود یا نه، از آزمون F لیمر (چاو) و به منظور این که مشخص گردد کدام روش (اثرات ثابت و یا اثرات تصادفی) جهت برآورد مناسب تر است، از آزمون هاسمن استفاده می شود.

نتایج حاصل از آزمون F لیمر در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳: یافته های حاصل از آزمون F لیمر برای فرضیه پژوهش			
آزمون	تعداد	آماره آزمون	سطح معنی داری

۰,۰۰۰۷	۳,۳۰۹۰۷۷	۸۴	F لیمر
۰,۰۰۰۰	۴۳,۷۱۹۸۳۲	۸۴	Chi-square

با توجه به نتایج آزمون F لیمر و P-Value آن، فرضیه H_0 آزمون در سطح اطمینان ۰/۰۵ رد شده و بیانگر این است که می‌توان از روش داده‌های پانل استفاده نمود. اکنون این پرسش مطرح است که مشخص‌نمایی درست کدام است؟ و مدل در قالب کدام یک از فرمول‌های اثرات ثابت و تصادفی قابل بررسی می‌باشد؟ برای آزمون اینکه مدل با بهره‌گیری از روش اثرات ثابت یا اثرات تصادفی برآورد می‌گردد از آزمون هاسمن به صورت زیر استفاده می‌شود.

نتایج حاصل از آزمون هاسمن در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴: یافته‌های حاصل از آزمون هاسمن برای فرضیه پژوهش					
آزمون	آماره آزمون	تعداد	آماره آزمون	سطح معنی داری	نتیجه
هاسمن	χ^2	۸۴	۷,۸۳۹۹۴۲	۰,۳۴۶۹	تایید فرضیه صفر

با توجه به نتایج آزمون هاسمن و P-Value آن (۰/۳۴۶۹)، فرضیه H_0 آزمون در سطح اطمینان ۰/۰۵ رد شده لذا لازم است مدل با استفاده از روش اثرات تصادفی برآورد شود.

نتایج برآورد مدل در جدول ۵ ارائه شده است. شکل برآورد شده مدل به صورت زیر خواهد بود:

جدول ۵: یافته‌های حاصل از آزمون فرضیه پژوهش				
متغیر	ضریب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معنی داری
مقدار ثابت	۰,۳۱۴۳۲۶	۰,۱۳۹۴۶۷	۲,۲۵۳۷۶۵	۰,۰۲۷۱

۰,۲۸۰۱	-۱,۰۸۷۸۵۵	۰,۰۴۱۲۶۶	-۰,۰۴۴۸۹۲	شهرت حسابرسی
۰,۵۶۸۵	-۰,۵۷۲۷۶۲	۰,۰۰۹۷۲۶	-۰,۰۰۵۵۷۰	اندازه بانک
۰,۰۵۵۷	۱,۹۴۳۳۴۱	۰,۰۱۹۲۱۰	۰,۰۳۷۳۳۲	رشد
۰,۶۸۱۰	۰,۴۱۲۷۵۳	۰,۰۷۸۷۱۹	۰,۰۳۲۴۹۱	نسبت کل وام ها
۰,۳۲۲۵	۰,۹۹۵۷۶۵	۰,۰۸۸۱۷۸	۰,۰۸۷۸۰۵	اهرم مالی
۰,۶۶۶۱	-۰,۴۳۳۱۶۰	۰,۰۹۷۸۳۴	-۰,۰۸۵۶۹۴	تغییرات در جریان نقدی
۰,۶۷۹۵	-۰,۴۱۴۷۲۶	۰,۰۱۸۱۶۶	-۰,۰۰۷۵۳۴	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری

در خروجی جدول (۵) و در ستون ضریب، به ترتیب مقدار ثابت و ضریب متغیر مستقل و متغیرهای کنترلی در معامله رگرسیون ارائه شده است. از آن جا که سطح معنی داری آماره t برای متغیر شهرت حسابرس از سطح خطای قابل قبول ۵ درصد بیشتر است، بنابراین فرضیه پژوهش مورد پذیرش واقع نشده و بین شهرت حسابرس و مدیریت کفایت سرمایه در بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود ندارد. به عبارتی مدیریت کفایت سرمایه به شهرت حسابرس وابسته نیست.

۸. نتیجه گیری پژوهش

❖ **فرضیه پژوهش:** بین شهرت حسابرس و مدیریت کفایت سرمایه در بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود دارد.

با توجه به آزمون هایی که از راه رگرسیون انجام شد و همانطور که در جدول ۵ مشاهده می گردد؛ از آنجا که برای متغیر شهرت حسابرس $p\text{-value} > ۰,۰۵$ است؛ فرضیه پژوهش پذیرفته نشده و بیانگر این است که بین شهرت حسابرس و مدیریت کفایت سرمایه بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود ندارد. نسبت کفایت سرمایه یک شاخص کلیدی در تحلیل وضعیت بانک به شمار می رود که با توجه به آن می توان متوجه شد که دارایی های بانک تا چه حد در سبد مناسبی سرمایه گذاری شده و از لحاظ ریسک و به کارگیری سرمایه در دارایی های مختلف از وضعیت مناسبی برخوردار است. هم اکنون، اعمال مدیریت بر روی شاخص مهم نسبت کفایت سرمایه از سوی بانک ها جدای از اهمیت ابعاد مقرراتی و احتیاطی، به یکی از شاخص های مهم برای ارزیابی وضعیت مالی بانک ها در سطح ملی تبدیل شده و در تنظیم مراودات بین المللی مؤثر است. از طرف دیگر، برآورده ساختن سود مورد انتظار سهامداران و حفظ قیمت سهام بانک ها

در بازارهای رقابتی نیازمند نگرش و اقدامات بسیار جدی تری در زمینه حصول شاخص های مطلوب فعالیت است که از آن میان، نسبت کفایت سرمایه از اهمیت به مراتب بیشتری برای سهامداران و سایر سرمایه گذاران بانکی برخوردار است. از نتایج این فرضیه این چنین استنباط می شود که مدیریت کفایت سرمایه به عنوان متغیر وابسته به شهرت حسابرسان وابسته نیست. دلیل این موضوع ممکن است ناشی از وجود الزامات قانونی در ایران باشد.

۹. پیشنهادات

با توجه به نتیجه فرضیه پژوهش و عدم رابطه بین شهرت حسابرسان و مدیریت کفایت سرمایه، به فعالان و پژوهشگران بازار سرمایه ایران پیشنهاد می شود که در بررسی مدیریت کفایت سرمایه بانک های بورسی از شهرت حسابرسان صرف نظر کرده و تاثیر سایر متغیرها مانند ریسک را بر مدیریت کفایت سرمایه را بررسی کنند.

۱۰. موانع پژوهش

در تمام پژوهش هایی که صورت می گیرد، محدودیت ها جزء لاینفک پژوهش هستند. زیرا همین محدودیت ها هستند که زمینه را برای پژوهش های آتی و جدید فراهم می سازند. این پژوهش نیز از این قاعده مستثنی نبوده است. در این پژوهش محدودیت ها به شرح زیر است:

- با توجه به اینکه در این پژوهش فقط بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد بررسی قرار گرفته اند لذا در تعمیم نتایج این پژوهش به سایر گروه های بورس و سایر شرکت های خارج از بورس تهران جانب احتیاط رعایت شود.

- در این پژوهش شرایط سیاسی و اقتصادی کشور نظیر تورم، مذاکرات هسته ای، وجود نوسانات و حباب های قیمت و نوسانات قیمت نفت در سالهای اخیر و نیز جو روانی حاکم بر بورس اوراق بهادار تهران با تاثیر بر روی تصمیمات برای ورود سرمایه و نیز سطح آگاهی مردم در میزان رونق بازار سرمایه و حجم مبادلات می توانند از جمله عواملی باشند که بر نتایج این پژوهش موثر باشد. لذا این عوامل لحاظ نشده و ثابت فرض شده اند.

منابع:

۱. سپهر دوست، حمید. آئینی، طیبیه (۱۳۹۲) "بررسی عوامل مؤثر بر نسبت کفایت سرمایه در بانک های ایران" مجله پژوهش های حسابداری مالی سال پنجم
۲. حساس یگانه، یحیی و غلام زاده، مسعود (۱۳۹۱). "ارزیابی جامع کیفیت حسابرسی در ایران: فرصت های تحقیقاتی". دهمین همایش ملی حسابداری ایران دانشگاه الزهراء.
۳. Patrick, V. R. (۲۰۰۳). "Credit Rating and Standardized Approach to Credit Risk in Basel", ۵۱۷. European Central Bank
۴. Magnis Chris, Dr. George Emmanuel Iatridis (۲۰۱۷) "The relation between auditor reputation, earnings and capital management in the banking sector: An international investigation" Research in International Business and Finance ۳۹ (۲۰۱۷) ۳۳۸-۳۵۷
۵. حیدری، محمد علی (۱۳۸۵) "بررسی رابطه نسبت کفایت سرمایه با متغیرهای مالی در سیستم بانکی ایران"، پایان نامه کارشناسی ارشد مؤسسه عالی بانکداری ایران.
۶. Jere R, Francis. Michael, D, Y. (۲۰۰۹). "Big ۴ Office Size and Audit Quality". The Accounting Review ۸۴ (۵), ۱۵۲۱ (۲۰۰۹)
۷. Chen, Y. Hsu, J. (۲۰۰۹). "Auditor Size, Auditor Quality, and Auditor Fee Premiums: Further Evidence from the Public Accounting Profession". SSRN Working Paper Series.
۸. Magnis Chris, Dr. George Emmanuel Iatridis (۲۰۱۷) "The relation between auditor reputation, earnings and capital management in the banking sector: An international investigation" Research in International Business and Finance ۳۹ (۲۰۱۷) ۳۳۸-۳۵۷
۹. نونهال نهر، علی اکبر. مهدی علی نژاد ساروکلانی و پریسا خضری (۱۳۹۲) "ارزیابی تاثیر کیفیت حسابرسی بر مدیریت سود در شرکت های تازه پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت سال دوم